

3. 6. 2011

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Stanovisko Generálního advokáta: Informace poskytnuté v rámci „leniency“ žádosti nesmí být zpřístupněny třetím osobám, které se žalobou domáhají náhrady škody

V prosinci 2010 vydal Generální advokát Soudního dvora Mazák[1] stanovisko k případu Pfleiderer[2], v rámci kterého se zabýval otázkou, zda informace a podklady, které byly soutěžnímu úřadu dobrovolně sděleny členem kartelu v rámci jeho žádosti o leniency, mohou být zpřístupněny třetí osobě, která byla existencí kartelu poškozena a která připravuje občanskoprávní žalobu na náhradu utrpěné škody. Po pečlivé analýze dospěl k závěru, že informace, jež tvoří základ leniency žádosti, soutěžní úřad zpřístupnit nesmí.

Leniency programy (tzv. programy shovívavosti) jsou institutem aplikovaným Evropskou komisí i jednotlivými národními soutěžními úřady. Jako nástroj k odhalování kartelových dohod jsou zavedeny ve většině členských států EU (včetně ČR). Žadatelům – soutěžitelům, jimž by za normálních okolností v případě prokázání účasti na kartelu hrozila plná sankce za porušení soutěžního práva – poskytují výměnou za informace a důkazy o existenci kartelu částečnou nebo úplnou imunitu. Leniency programy tak přispívají k odhalení závažných kartelových dohod, které by jinak mohly zůstat nezjištěny a nepotrestány.

V předmětné věci se jednalo o případ odhaleného kartelu výrobců tzv. dekoračního papíru.[3] Za uzavírání dohod o cenách a omezení výroby uložil německý soutěžní úřad (Bundeskartellamt) třem největším evropským výrobcům a pěti osobně odpovědným fyzickým osobám pokutu v celkové výši 62 mil Eur. K úspěšnému odhalení a potrestání kartelu přitom přispěl rovněž leniency program Bundeskartellamt. Společnost Pfleiderer patří mezi největší výrobce produktů založených na využití dekoračního papíru a v návaznosti na prokázanou existenci kartelu se jako významný odběratel rozhodla požadovat po jeho členech náhradu způsobené škody. K přípravě žaloby přitom zamýšlela využít i informace a doklady, které byly předmětem leniency žádosti jednoho z členů kartelu, a proto požádala Bundeskartellamt o jejich zpřístupnění. Bundeskartellamt však tuto žádost odmítl, a Pfleiderer se proto rozhodla zpřístupnění požadovaných informací dovolat soudní cestou. Obvodní soud v Bonnu se pak rozhodl předložit předběžnou otázku Soudnímu dvoru.

Předmětem otázky bylo, zda příslušná pravidla evropského práva vylučují, aby bylo osobám poškozeným kartelem umožněno nahlédnutí do žádostí o leniency a do informací a dokumentů, které žadatel o leniency v této souvislosti dobrovolně předložil, v situaci, kdy orgán pro hospodářskou

soutěž tyto informace a dokumenty získal na základě vnitrostátního leniency programu a žadatel hodlá uplatnit soudní cestou občanskoprávní nároky plynoucí mu vůči členům kartelu na základě porušení soutěžních pravidel.

Generální advokát nejprve zdůraznil, že k odepření možnosti nahlédnutí do podkladů, které by mohly být použity jako důkazní prostředek při vymáhání náhrady škody, musí existovat vážné legitimní důvody veřejného nebo soukromého zájmu. V opačném případě by takový postoj soutěžního úřadu mohl znamenat faktický zásah a omezení základního práva poškozeného na účinné prostředky nápravy, které mu garantuje čl. 101 SFEU a čl. 47 ve spojení s čl. 51 Charty základních práv EU, resp. čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Jak však dále uvedl, poskytnutí všech informací a podkladů předložených žadatelem o leniency by nicméně mohlo vážně ohrozit atraktivnost, a tedy účinnost celého leniency programu. I když by případný žadatel mohl (v rámci řízení u soutěžního úřadu) stále dosáhnout osvobození od pokuty nebo její výrazné snížení, mohl by mít pocit, že takovou výhodu převáží zvýšené riziko jeho odpovědnosti za škodu. V rámci občanskoprávního řízení by se totiž v důsledku svých prohlášení (součástí leniency žádosti je i plné přiznání viny) mohl dostat do horší důkazní pozice, než ostatní členové kartelu, kteří taková prohlášení neučinili. Podle Generálního advokáta je přitom při vymáhání soutěžního práva v současnosti mnohem významnější role Evropské komise a národních soutěžních orgánů než soukromých žalob na náhradu škody. Úloha těchto žalob je podle Generálního advokáta v evropském kontextu tak malá, že lze váhat, zda použití výrazu „private enforcement“ je vůbec adekvátní. Na druhou stranu rozhodnutí soutěžních úřadů o existenci kartelu může významně usnadnit pozici poškozeného domáhajícího se následně náhrady škody. I proto je zde namístě dát přednost zájmu na ochraně žadatele o leniency.

Podle názoru Generálního advokáta by proto nemělo dojít ke zpřístupnění dobrovolných prohlášení učiněných žadatelem v průběhu leniency procedury, v rámci kterých fakticky přiznává a popisuje soutěžnímu orgánu svoji účast na porušení soutěžních pravidel. Na druhou stranu by však nemělo být bráněno v přístupu k již dříve existujícím dokumentům, byť je žadatel předložil v průběhu leniency procedury, pokud tyto dokumenty mohou zlepšit důkazní pozici poškozeného. Tyto dokumenty totiž existovaly nezávisle na této proceduře a teoreticky mohly být soutěžním úřadem odhaleny jiným způsobem.

Uvedený závěr Generálního advokáta je významný i pro aplikaci českého soutěžního práva, neboť Úřad pro ochranu hospodářské soutěže rovněž aplikuje vlastní leniency program. Lze tak předpokládat, že v případě podobné situace bude přihlížet k výše uvedeným závěrům, a to zejména tehdy, bude-li tento právní názor, jak je všeobecně očekáváno, přijat i Soudním dvorem v konečném rozhodnutí. V takovém případě se opětovně může zvýšit atraktivita leniency programů pro účastníky kartelu, která byla v poslední době poněkud ohrožena nejistotou ohledně dalšího vývoje soukromoprávního vymáhání soutěžního práva a rozsahu nástrojů, které budou poškozeným pro tento účel k dispozici. Z globálnějšího hlediska pak lze komentované stanovisko chápat jako uznání primární role veřejnoprávního prosazování soutěžního práva ze strany soutěžních úřadů v kontextu evropské právní kultury.

Ivo Šimeček, advokát

[Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář](#)

Týn 1049/3

110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 895 950
Fax: +420 224 895 980
e-mail: office@havelholasek.cz

-----
[1] Generální advokáti představují zvláštní institut zřízený při Soudním dvoře EU. Vydávají odborná právní stanoviska k projednávaným případům, která slouží jako bezprostřední podklad pro vlastní rozhodnutí soudu ve věci, přičemž v naprosté většině případů Soudní dvůr závěry plně respektuje Generálního advokáta. Stanovisko Generálního advokáta je tak jakousi předzvěstí toho, jak Soudní dvůr v dané věci velmi pravděpodobně rozhodne. Jeho názor je nadto i obecně respektován v rámci rozhodovací praxe soutěžních úřadů.

[2] Případ vedený Soudním dvorem pod C-360/09 Pfeleiderer AG v Bundeskartellamt.

[3] Jedná se o speciální papír používaný pro povrchovou úpravu dřevěných kompozitových materiálů.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)